

DVIEM PAROM ATIDĖTAS STREIKAS AUTOMOBILIŲ PRAMONĖJE

**Prez. Rooseveltas to reikalauja;
sušaukia konferenciją**

BUS IESKOMAS KOKS KOMPROMISAS

WASHINGTON, kovo 21.
— Automobilių pramonėje pa-
darytos paliaubos — 48 valan-
doms atidėtas darbininkų
streikas, kuris turėjo prasidėti
šiandien rytą.

Iš Detroito, Mich., pranešta,
kad centrinis automobilių uni-
jų komitetas vakar vakarą
Pontiac nusprendė pripažinti
Roosevelto reikalavimą,
kad atidėti streiko pradžią.
Apie tai tuojau prezidentui
pranešta.

Šiandien Baltuosiuose Rū-
muose įvyks konferencija, ku-
rion sukviešti automobilių pra-
monės ir darbininkų unių at-
stovai. Pats prezidentas mė-
gias abi puses sutaukinti. Bus
ieškomas koks nors kompro-
misas. Automobilių pramonė-
je streikas skaudžiai atsiliep-
ty į krašto pramonės atstaty-
mą.

DETROIT, Mich., kovo 20.
Prez. Rooseveltas prisluntė te-
legramą Amerikos Darbo fede-
racijos atstovui W. Collins,
kuri vadovauja darbininkams
pasirengiant jiems streikan au-
tomobilių pramonėje.

Prezidentas reikalauja, kad
streikas būtų atidėtas iki ket-
virtadienio. Prezidentas sako,
kad jis Washingtonė rytą su-
šauks konferenciją, kurioje da-
lyvaus automobilių pramonin-
inkai ir darbininkų atstovai.

Collins žada šį vakarą pasi-
tarti su darbininkų vadais ir
pasiūsti atsakymą prezidentui.

Prezidentas Rooseveltas ge-
mėsi šios priemonės, kada Na-
tional Automobile Chamber
of Commerce New Yorko kon-
ferencijoje nerado taikiai prie-
monių.

SPOKAI MOKA IR LIETU- VOJE ŽLEMAVOTI

Spokai arba snekučiai — var-
nėnai paprastai rudenį iš-
skrenda į šiltus kraštus ir iš-
ten pavasarį, pradžioje kovo
mėnesį grįžta į Lietuvą, kai-
po pavasario pranašai, ir už
tai visų yra labai mylimi.

Šią žiemą Siauliuose, Pagy-
žių g-vėje 116 nr. pas Zukau-
ską, yra pasilikę trys neišskri-
dę spokai. Jie gyvena inkilėly
ir kasdien gauna prie inkilo
įrengtojų lesyklo iš geradarių
žmonių lesalo. Tsb.

IESKO VOGTŲ AUTO- MOBILIŲ

Chicago policijai įsakyta,
kad ji savo distriktuose išti-
ty visus privačių namų gara-
žius, kad juose surastų vog-
tus automobilius.

APIE KĄ ČIA EINASI

WASHINGTON, kovo 20.
— Automobilių pramonėje
svarbiausieji ginčai liečia
šiuos dalykus:

Amerikos Darbo federacija
reikalauja, kad kompanijos
pripažintų jos uniųs, kad pri-
imtų atgal į darbą pašalintus
unistus veikėjus ir jų nespau-
stų ir nepersekiotų, kad visais
darbo sąlygų ir atlyginimo rei-
kalais tartusi su unių skir-
tais atstovais, ir kad padidin-
tų atlyginimą 20 nuošimčių.
Automobilių pramonininkai
atmeta tuos reikalavimus. Jie
linkę tik kiek nors atlyginimą
didinti.

NURODO, KAD S. INSULLI ARESTUOTŲ

WASHINGTON, kovo 20.
Suzinota, kad J. Valstybių vy-
riausybė per savo atstovus
kreipė į visus aplink Vidur-
žemio jūrą kraštus, kad are-
stuotų S. Insullį, jei jis iš lai-
vo išėitų kur ant kietžemio.

Si žinia nei patvirtinama,
nei užginama valstybės depa-
tamente.

ISAPO DUOTI DARBO FAŠISTAMS

VIENA, Austrija, kovo 20.
— Austrijos vyriausybė pa-
skelbė visiems pramonininkams
ir verslininkams, kurie
duoda darbo daugiau kaip 25
darbininkams, kad po viena
austrų fašistų — demobilizuo-
jamą heinwehra kareivį, pri-
imtų į darbą.

Už šio įsakymo nepildymą
darbdaviams skiriama bausmė.

Sie demobilizuojami kareiv-
viai sutriuškino socialistus.
Už tai vyriausybė žadėjo jiems
parūpinti darbą.

LEIDŽIA PASIMATYTI

VIENA, Austrija, kovo 20.
— Austrijos vyriausybė lei-
džia svetinių kraštų korespon-
dentams pasimatyti su užda-
rytais vietos kalėjime socialis-
tais, kurių čia laikoma apie
2,000. Tai daugiausia socialis-
tų vadai, tarp jų Vienos majo-
ras, paleisto parlamento pre-
zidentas, ir kiti.

Patirta, kad kaliniai užlai-
komi švariai ir su jais žmo-
niškai apsieinama. Jie visi
laukia bylų nagrinėjimo.

STREIKU SIEKS GEROVES

**TAI VIENATINĖ DARBI-
NINKO KOVOS PRIEMONĖ**

DETROIT, Mich., kovo 21.
— Automobilių fabriku darbi-
ninkų streikas rytoj neišven-
giamas. Streiko būtų išven-
ta tik tada, jei pramonininkai
pripažintų uniųs. O šis pri-
pažinimas kol kas neįmano-
mas. Organizuoti darbininkai
nusprendė visuose fabrikuose
įvesti uniųs, o organizuoti
pramonininkai griežtai prieši-
nasi.

Darbininkai nusprendė strei-
kus sukelti fabrikuose: Hud-
son Motor Car Co., Detroit; Chevrolet Motor Co., Flint; Pontiac Motor Co., Pontiac; General Motors Truck Corp., Pontiac; Fisher Body Co., Flint; Pontiac ir Lansing; American Forging and Stock et Co., Pontiac, ir Motor Products corp., Detroit.

Kituose keliuose fabrikuose
darbininkai šiandien vykdė re-
ferendumą streiko klausimu.

Detroito miesto taryba be-
tarpiskai kreipė pas prez.
Rooseveltą, kad jis darytų,
kas tik yra galimybe, kad su-
laikius grėsiantį streiką.

Iš Washingtono praneša,
kad ten NRA ofisuose pasirei-
škia alarmas dėl automobilių
darbininkų streiko.

PRANCŪZIJA NORI GARANTIJOS

LONDONAS, kovo 20.
— Gavusi Vokietijos notą Pran-
cūzija ginklavimosi klausimu
kreipė Anglijon.

Prancūzijos vyriausybė pa-
reiškia, kad ginklavimosi klausi-
mu ji daugiau su nieku ne-
sitars iki jai bus užtikrinta
saugumo garantija.

Prancūzija nori visų valsty-
bių garantijos prieš vokiečių
puolimą.

PADIDINTAS SVETIMSALIAMS DARBO LEIDIMO MOKESTIS

Lietuvoje yra apie 11,000
svetimsalių, kurie dažnai už-
mė pelningesnes vietas ir ge-
rai gyvena, tuo tarpu, kai dau-
guma lietuvių neturi darbo.
Lietuvos valdžia, norėdama
padaryti galą tokiam nenor-
malumui, suvaržė darbo davi-
mą ir pakėlė mokesčių už leidim-
us. Dabar už darbo leidimus
reikės mokėti 10 lt. kas mėnuo,
arba 120 lt. metams, vietoj
anksčiau mokėtų 5 lt. metams.
Tsb.

SKAITYKITE IR PLATIN KITE "DRAUGĄ"

SENELIS 60 METŲ VYSKUPAUJA

**YPATINGIAUSIA, KAD
YRA SVEIKUS IR STIPRUS**

MELBOURNE, Australija.
Naujosios Zelandijos metropo-
litas Wellingtono arkivysku-
pas Francis Mary Redwood,
S. M., šio kovo mėnesio 17 d.
minėjo savo 60 metų vyskupa-
vimo sukaktuves. Šis nepa-
prastas jubiliejus dėl anksty-
bių šiemet Velykų viešai bu-
vo minimas perėjo vasario
mėn. 25 iki 28 d. intinai.

1932 metais arkivyskupas
Redwood dalyvavo tarptauti-
niam Eucharistiniam kongre-
se Dubline, Airioj. Iš ten nu-
vyko Ryman Budamas šven-
tojo Tėvo Popiežiaus Pijaus
XI audienijoje, arkivyskupas
sako, kad Pijus XI yra penk-
tasis Popiežius, kurį jis atvy-
ko pagerbti. Popiežius atsa-
kė jam: "Jo Ekselencija yra
išmintis. Niekas kitas negali
prilygti."

Arkivyskupas Redwood ei-
na 95-uosius metus amžiaus ir
yra sveikutėlis. Prokatedroje
jis su parapijos kunigais pa-
kalbėjimo sako pamokslus,
skaito be akinių ir kasdien ryt
mėšias mylią kitą pasivaik-
ščioja.

Arkivyskupas Redwood yra
gimęs Anglijoje ir i Naująją
Zelandiją tėvų atvežtas vos 3
metų amžiaus. Kunigo moks-
lus ėjo Ryme, Prancūzijoje ir
Airioje. Yra 47 metus arki-
vyskupa.

NUTRAUKIA PREKYBOS DERYBAS

LONDONAS, kovo 20.
— Vedamos prancūzų prekybos
derybės su angliais nutrauk-
tos. Prancūzų delegacija vyk-
sta namo. Pasirodė, kad sutari-
mas neįmanomas.

ISTEIGTAS LIETUVISKAS POLITINIS KLUBAS

Kaune, Kooperatyvų Ban-
ko name, įvyko steigiamasis
susirinkimas Lietuvos politi-
nio Klubu. Į Klubą vakdybą
išrinkti: pirmininku — V. Čepi-
niskis, vicepirmininku — V.
Kvieska, sekretorium — P.
Radzevičius, valdybos nariais
— prof. K. Rakštas ir Jonas
Vileišis. Į garbės teismą iš-
rinkti: prof. Roemeris, dr.
Laurinaitis ir doc. Tamošaitis.

Į klubo narius priimami tik
veikėjai, žinomi savo visuome-
niniais darbais.
BELGRADAS, Serbija, ko-
vo 21. — Batignole akmenų
skaldykloje apie 30 darbinin-
kų užgriauta. Spėjama, kad
visi žuvo.

MŪSŲ GANYTOJO SUKAKTUVES

**SUKANKA 10 METŲ KAIP
YRA KARDINOLU**

Ateinanti šeštadienį, kovo
mėn. 24 d., Jo Eminen. Kar-
dinolas Mundelein, Chicagos
Arkivyskupas, minės 10 metų
sukaktuves, kaip yra kardinol-
u.

STEIGS PRAMONĖS KRE- DITO BANKUS

WASHINGTON, kovo 20.
— Prez. Rooseveltas specialiu
pranešimu kongresui pasiūlo
įsteigti visuose federalinės at-
sargos distriktuose 12 kredito
pramonėi bankų, kurie rūpin-
tusi mažųjų pramonų likimu
— duotų šioms pramonėms
reikalingas paskolas.

Anot prezidento, šios pra-
monės šiandien visam krašte
duoda darbo 346,000 darbinin-
kų, o kada gautų reikalingų
paskolų, tada darbininkų skai-
čių padvigubintų.

Didžiosios krašto pramonės
gauna paskolas arba iš vyriaū-
sybės, arba šiaip dideliuose
bankuose, o mažosios — iš nie-
kur.

Šių naujų bankų pradžia.
pažymi prezidentas Rooseveltas
savo pranešime kongresui,
vyriausybė skiria apie 140 mi-
lijonų dolerių. Jei bus reika-
linga skirs daugiau.

ASMENISKI MOKESČIAI COOKO APSKRITY

Turtų įkainotojas Cooko ap-
skrity taip "mokesliškai" ski-
ria asmeniškų mokesčius, kad
pats to įkainavimo apeliacijų
boardas negali atsistebėti.

Įkainotojas skiria mokes-
čius neatsižvelgdamas į tai,
ką žmogus namie turi, bet tik
į tai, kokio apylinkėj jis gy-
vena.

Pasidodo, kad turtingųjų žmo-
nių šoferiai ir tarnai yra ga-
vę fokius pat personalius mo-
kesčius, kaip jų darbdaviai ir
dėl to, kad jie yra padavę sa-
vo darbdavių namų adresus.

Kaip už nekilnuojamas, taip
už asmeniškias savastis mokes-
čiai skiriami stačiai "iš gal-
vos," kaip papulė. Toki mo-
kesčiai nėra mokesčiai. Tai
tik netvarka. Kas tai visa pa-
tvarkys?

NUBAUDĖ MIRTIES BAUSME

MASKVA, kovo 20. — Už
dviejų trunkinių susidaužymą
šalia Maskvos kovo mėn. 24
d. teismas nubaudė mirties
bausme abiejų traukinių inžin-
ierius. Vienas inžinierius yra
vos 21 metų amžiaus.

"DRAUGO" REMEJAMS ŠV. ANTANO PARAPIJOJ SEKASI

Ir draugijos įlems eina į talką

Dienraščio "Draugo" va-
veikėjai sako, kad mūsų dien-
jaus publikacijos vedėjas va-
kar kalbėjosi su generaliniu
agentu Ciceroj p. V. Semetui-
skiui, kuris papasakojo, kad
"Draugo" remėjų komitetui
Ciceroj gerai sekasi škelbimus
rinkti i ciceriečių numerį še-
štadienį, kai gaunama naujų
skaitytojų ir, svarbiausia, kad
i mūsų dienraščio platinimo
darbą įtraukiamos draugijos
ir jų veikėjai. Draugijos ne-
tik darbu nutaria prisidėti,
bet ir pinigines dovanas ski-
ria. Mat, jos giliai įvertina
"Draugo" padarytus nuopel-
nus per 25 metus. Draugijų
pasisekimas užtikrintas.

ČEKAI DIRBA PRIEŠ MUSSOLINI

PRAHA, Čekoslovakija, ko-
vo 20. — Čekų užsienio ofisas
paskelbė, kad Čekoslovakija
neprišlyngs italų vengrų au-
strų ekonominį blokan.

Premjero Mussolino pasaky-
ta sekmadienį Ryme prakalba
čekuose sukėlė didelį nepasi-
tenkinimą.

Užsienio reikalų ministeris
Benes žada rytoj atsakyti Mu-
ssoliniui "mažosios santarvės"
vardu.

Ir Prancūzija nepatenkinta
Mussolino prakalba. Prancū-
zai pareiškia, kad visoje Mu-
ssolino dvasioje atspindi "fa-
šizmo imperijalizmas."

KLAIPĖDOJ STEIGS AMA- TŲ MOKYKLĄ

Šiomis dienomis Klaipėdoj
buvo sušauktas didelis susi-
rinkimas amatų mokyklos stei-
gimo klausimui aptarti. Susi-
rinkime gausiai dalyvavo lie-
tuvų pirklių, pramonininkų ir
amatininkų draugijos, preky-
bininkų atstovai bei visuome-
nės veikėjai. Susirinkimas nu-
tarė, jog Klaipėdoje būtina
reikia įsteigti amatų mokyk-
lą. Tam reikalui tuojau būrio
išrinktas komitetas, kuriam
pavesta rūpintis mokyklos
steigimu.

Komiteto pirmininku išrink-
tas gubernatūros patarėjas
Dr. Sakalauskas, vicepirminin-
ku Dr. Valsonakas, išdėtininku
direktorius Juozapaitis ir val-
dybos nariais rektorius Simai-
tis, inž. Kolokša, P. Naftalis,
P. Maskaliūnas.

Susirinkimas išsiskirstė op-
timistiškai nusiteikęs, tikėda-
mas, jog dar šį rudenį bus
įsteigta Klaipėdoje amatų mo-
kykla. Tsb.

HAGA, kovo 21. — Mirė
Olandijos karalienė našlė Eri-
ma, 75 m. amž.

ROOSEVELTAS IŠPEJA GELEŽINKELIŲ KOMPANIJAS

WASHINGTON, kovo 20. —
Krašto geležinkelių kompanijų
konferencijoje su darbininkų
atstovais nieko naudinga nesu-
tariama. Kompanijos yra pasi-
rūšios atlyginimą mažinti, o
darbininkai reikalauja, kad
nuo liepos mėn. 1 d. jiems bū-
tų padidintas atlyginimas iki
20 nuošimčių.

Patyres apie tai prez.
Rooseveltas, tuoj pasiuntė iš-
pėjimą geležinkelių kompanijų
atstovams. Pareiškia, kad kom-
panijos turi taikintis su dar-
bininkais. Pažymi, kad kai ku-
rie geležinkelininkai labai pi-
giai apmokami, pigiau, negu
kodu nustatyta.

Jei nebus susitaikinta, pa-
reiškia prezidentas, jis pas-
kirs viešąją komisiją ir jai
pados iširti šiuos ginčus, i-
sigilinus į kompanijų paja-
mas.

LIETUVOJ STEIGIAM I R DARBO TEISMAI

Susikūrus darbininkų gene-
ralinei atstovybei ir darbinin-
kų susivienijimo organizaci-
jai, iškilo reikalas turėti ir
darbo teismus. Darbo teismai
spręs tarp darbininkų ir darbdavių kylančius ginčus, pav-
dėl atlyginimo mažinimo, dėl
darbo laiko nustatymo, dėl iš-
vienos ar kitos pusės blogo el-
gesio ir t.t. Teismai bus suda-
romi iš 1 darbininkų ir 1 darb-
davių atstovo. Pirmininkaus
vidaus reikalų ministerio pa-
skirtas žmogus. Teismo spren-
dimai bus privalomi.

O R A S

CHICAGO IR APYLINK-
Šiandien numatomas lietus,
kiek šilčiau.

"DRAUGAS"

Išleisla kasdien, išskyrus sekmadienius.
PRENUMERACIJOS KAINA: Metams \$4.00, Pirmajam mėnui — \$1.50; Trima mėnesiams — \$3.00; Vieniui mėnui — 75c. Europoje — Metams \$7.00; Pirmajam mėnui — \$2.50. Kaina šio.
Reklamų kainos priklauso nuo paraiškų.
Sąrašas draugų ir korespondentų raštų negrąžina, jei nepasiekia tai padaryti ir nepasiekia tam laiko.
Prenumeracija priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.
Sąrašimui sekantiesiems dienai priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sundays.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$4.00; Six Months — \$3.00; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
— One Year — \$7.00; Six Months — \$5.00; Three Months — \$3.00; One Month — 75c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

VOKIETIJA "BJO" LIETUVOS

Neseniai vienas Vokietijos laikraštis "Berliner Tageblatt" išskaičiavo keturis vokiečių priešus, būtent: Prancūziją, Čekoslovakiją, Sovietų Rusiją ir Lietuvą. Šios valstybės, mat, pasiskaičiusios prieš vokiečių sutartį su Lenkija.

Anot to paties laikraščio, dabar Rytuose, visų pirma, Pabaltiję, iškyla daug reikšmingų permainų ir kad Maskva dabar, kaip ir praėjusioje nevenigia nei pastangų nei nepasiekimų. Kalbant apie Lietuvą, laikraštis patvirtina, nors Lietuvos vyriausybė ir spauda atvirai ir nepasiskaičiusios prieš vokiečių sutartį, tačiau niekam nesanti paslaptis, kad Vokietijos Lenkijos susitarimo metu, kad Lietuva pralaimėjusi mūšį.

Vokiečių spaudos tonas yra toks, kad atrodo, jog pirmiau Vokietija Lietuvos bijojo, tačiau po susitarimo su Lenkija jai toji baimė jau praėjo. Jie turėtų žinoti, kad Lietuva mažas keltas, bet dažnai dideli vežimai pavarčiai.

KODĖL TAIP NERODYTI?

Dabar eina Sv. Kazimiero Akademijos keturių draugijos vakas. Rengiamo pramogos, kurių pelnas eina Sv. Kazimiero Seserų vienuolynui ir jų vedamai akademijai paremti. Toji parama yra labai reikalinga ir dėl to, kad, kurie kokių nors būdu prie to darbo prisideda, aukštos pagarbos nusipelnė.

Toji pagalba tenka beveik išimtinai senesniems žmonėms. Bet kur yra kazimieriečių vedamas mokyklas baigęs jaunimas? Kodėl jo tiek mažai telanko tas pramogas, kurias rengiamos jų mokytojų paramai? Kodėl tas jaunimas, bent jo dauguma, taip nedėkingas savo auklėtojams? Juk, rodos, kazimieriečių mokyklų alumnai pirmieji turėtų būti jų reikimo darbe.

Mums rodos, kad dėl to kaltinti vien jaunimą nereikia. Žymią kaltę dalį turėtų prisimti ant stovės tėvai ir visuomenės vadai, kurie nesirūpina įtraukti jaunimą į lietuvišką veikimą, kad tokiu būdu jis pa-

justų pasididžiavimą savo tautybe ir tada savaime jame atsirastų dėkingumo jausmas mokyklai ir mokytojoms, kurios tiek daug siejojos, kad jį išauklėti katalikiškoj ir tautiškoj dvasioj.

DĖL KREIŠIO AUTOMOBILIŲ PRAMONĖJE

Viso krašto žmonių akys yra atkreiptos į automobilių dirbtuves Detroito, kur kelios dešimtys tūkstančių darbininkų yra nutarę išeiti į streiką, jei jų reikalavimai nebus išpildyti.

Darbininkai per Darbo Federaciją reikalauja unijų pripažinimo, grąžinti darbu paleistas darbininkus, sustabdyti jų diskriminavimą ir 20 nuosimėjų padidinimo algų.

Darbdaviai griežtai nusistatę nepripažinti unijų kaip tokių, nenori sustabdyti bėte diskriminavimus unistų ir gal būtų sutikę pakelti algas iki 10 nuosimėjų.

Iš to aišku, kad skirtumas tarp darbininkų reikalavimų ir darbdavių nusistatymo yra didelis ir, rodos, nedaug tėra vilties, kad susitaikintų. Greičiausia šiandien tūkstančiai darbininkų išeis į streiką. Tai bus vienas iš reikšmingiausių streikų šio krašto darbininkų istorijoje, nes, labai galimas dalykas, kad tai bus pradžia didesnių pagrindinių konfliktų tarp darbo ir kapitalo.

Darbdaviai yra pasiryžę sutriuškinti darbininkų unijas. Ypač jie vėrosi prieš galingąją Darbo Federaciją. Vietoje jos, jie persą kompanijų unijas, kurios, žinoma, turi taip šokti, kaip kompanijų bosai nori. Iš tokių unijų darbininkams nėra jokios naudos, nes aišku, kad joms darbdaviai neleis rūpintis darbininkų bėties ir darbo sąlygų pagerinimu. Darbininkai jokia būdu neturi sutikti su kompanijų peršamomis unijomis, bet kovoti už savas unijas, kurios nieko bendro su kompanijomis ir jų sugalvotu skymu — kompanijų unijomis.

Didieji kapitalistai ne tik darbininkų unijas nori sutriuškinti, bet jie nori pakišti koją ir Prezidento Rooseveltto planams, kuriais jis stengiasi gaivinti krašto gerovę ir nori glaudžiausios kooperacijos tarp darbo ir kapitalo. Dėl to netenka stebėtis, jei Prezidentas yra labai sudomintas Detroito automobilių pramonės darbininkų kriūni ir pats asmeniškai žada į tą reikalą įsikišti. Mums rodos, kad toks Prezidento žygis yra girtinas. Kur atsiranda dideli skirtumai tarp darbo ir kapitalo, kur yra pavojai didelių streikų, kurie suparalizuotų visą ekonominį krašto judėjimą, vyriausybės pareiga yra tarpininkauti, taikinti, pašalinti darbininkams daromas skriaudas ir sudrausti tuos nenuoramus neva darbininkų vadus, kurie ne darbininkų reikalus gina, bet stengiasi visą šio krašto tvarką ardyti. Tokių "vadų" netrūksta. Juk nepaslapstis, kad ir šiame Detroito darbininkų gine Sovietų Rusijos agentai nori dalyvauti ir pasinaudoti. Jie sykiu su kapitalistais eina prieš unijas ir Prezidento Rooseveltto planus. Tie ponai yra pavojingi ir kraštui ir ypač kenkia darbininkams or-

Pagalba Badaujantiems Vilniečiams!

Vilniaus kraštą ištiko badas. Spaudos pranešimu ten badauja 80,000 žmonių. Toji žinia sukrėtė visą tautą, nes badaujančių daugumą yra mūsų tautos žmonės. Bet tokioje baisioje nelaimėje ir tautybės nedaras skirtumo. Krikščioniškos artimo meilės jausmas liepia visus lygiai gelbėti, šelpiti. Kadangi Vilniaus kraštas yra lenkų okupuotas, Lenkijos pareiga badaujančiais apsirūpinti. Bet jie, lenkai, gal būtų, saviškiams rūpintis, tačiau lietuviams jų pagalbos teks tik nuotrupos arba nieko. Dėl ko taip, mums, lietuviams, apie tai nereikia daug kalbėti. Lenkai lietuvius visokiis būdais persekioja ir kankina. Tai daro norėdami lietuvių tautinį sąjungą tame krašte visai panaikinti. Jau žinome, kad lietuvių dažniausia be jokio nusikaltimo grėda į kaledėjus, ištremia, kankina, net žudo. Užsėję bėdas padės lenkams naikinti lietuvius Vilniaus krašte. Apie tokius dvidešimtojo amžiaus barbariškus nusikaltimus, kiekvieną žmogų šiurpuliai nukrato.

Ar turi pagrindo iš anksto daryti spėjimus dėl lenkų elgesio? Apie tai kalbame gana drąsiai dėl to, kad nelabai seniai ukrainiečių spauda kėlė didžiulius protestus dėl badu marinuojamų ukrainiečių Ukrainoj. Ištisį Ukrainos kaimai badu išmirė. Mat, bolševikai ir lenkai buvo susitarę visai nuslopinti ukrainiečių tautinį veikimą. Nesidrovėjo imtis žiauriausių priemonių, kad siekti savo pragariškai baisaus sumanymo.

Iš to reikia spėti, kad nepašalins galingesnių lenkų ponai ir badaujantiems lietuviams Vilniaus krašte. Surinktas aukas prašome siųsti į Federacijos centrą, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Jos tuoj bus persiųstos į Vilnių.

ganizuotis ir kovoti dėl gereshio duonos kainio.

Reikia tikėtis, kad Prezidentui pasisėks kilusį krizį pašalinti ir tai ne bile kaip, bet darbo žmonių ir krašto gerovei.

Kiekviena kultūringa tauta gerbia savo dilyvius. Nepasilikime ir mes nuo jų. Kiek galėdami prisidėkime prie pastatymo paminklo Chicagoje mūsų tautos didvyriams lakūnams Darinui ir Girėnui.

Vyskupas James A. Walsh pasakė šiuos

Ar jau surengta veikimo ir spaudos savaitės?

Gavėnios laikas buvo paskirtas Katalikiškai Akcijai ir katalikiškos spaudos platinimui. Kiek Federacijos centrų žinoma, gana daug lietuvių kolonijų Federacijos skyrių pasidaravimu šią savo svarbią pareigą jau atliko. Bet toli gražu dar ne visos.

Gyvename tokiais laikais, kada Katalikų Bažnyčia ir tauta iš mūsų reikalauja ypatingo veikimo ir pasišventimo. Šventasis Tėvas šaukia tikėtojus veikti, apaštalausti, gerinti ir platinti katalikišką spaudą, nes tik savo gyvu veikimu, per katalikišką spaudą tegalėsime išsigelbėti iš to chaoso, kuris mūsų tautą ir visą žmoniją apima. Tas katalikas, kuris galėdamas neveiks katalikiškose organizacijose, neapaštalaus, neprenumeuos ir neplatins katalikiškų laikraščių, turės sustoti vadinantis kataliku, nes ypač šiandien tinka paties Kristaus pasakymas: "Kas ne su manim, tas prieš mane".

Veikliųjų, susipratusių katalikų pareiga yra išaiškinti visiemis, ko reikalauja iš jų šiandien Bažnyčia ir tauta, ko koks darbus mums užduoda ir be ko pasaulis negalės išeiti iš to užburto politinio, ekonominio ir socialinio rato, kuria me jis yra atsiradęs.

Federacijos skyrius ir apskričių dar kartą raginame, kad būtinai surengtų Katalikiškos Akcijos ir spaudos savaitę. Jei kas to padaryti nesusėjęs, gali tą darbą vykinti balandžio ir gegužės mėnesiais.

Sekretorijatas prašo skyrių ir apskričių prisijungti žinių, kad toji savaitė kur įvyko, kaip pasisekė, kiek draugijų Federacijai laimėta, kaip sekėsi ka-

raminančius žodžius: "Japonija nenori karo ir Jungtinės Valstybės trokšta palaikyti taiką". Teisybė, kad šis kraštas nori taikos, bet kad Japonija nenorėtų kariuoti, nelengva tam įtikėti. Nei bent be karo jai pavyktų naujus žemės plotus užkariauti, tada Japonija karo idėjos išsižadėtų.

Jau išėjo iš spaudos mūsų bendradarbio kun. A. Petrausko "Praeities Pabyrų" pirmoji dalis. Knyga gražiai išleista, rašoma gražia kalba, gyvai, įdomiai. Verta ją įsigyti ir perskaityti. Gaunama "Draugo" knygyne.

Nauja Federacijos jėga

Organizuotąją lietuvių katalikų visuomenę džiugina Pittsburgho lietuvių katalikų įsijudinimas į bendrą katalikiškąjį ir tautiškaįjį veikimą. Pernai ten organizavosi parapajose Federacijos skyriai, o šiemet ir stiprus apskrities jau susidarė. Apskrities valdybą sudarė šie žymūs ir uolūs visuomenės veikėjai: A. Tamkevičius pirmininkas, kun. M. Kazėnas vice pirm., A. Paleckis rašt., kun. A. Jurgutis išdininkas, kun. J. Vainoras divasios vadas, K. Vainoras Grebliūnas valdybos nariai. Apskrities tuoj ėmėsi darbo. Organizuoja Federacijos skyrius, kur jų ligšiol dar nebūvo, rengiasi prie Pittsburgho lietuvių katalikų konferencijos, kuri įvyks gegužės mėnesyje. Naujasis apskritis, tai naujas ir stambus mūsų veikimo centro — Federacijos laimėjimas. Naująją Federacijos jėgą centras sveikina ir linki jam geriausio pasisekimo!

Metinius mokesčius į Federacijos centrą užsimokėjo šie skyriai ir paskiros draugijos: Federacijos 15 skyrius, Dievo Apvaizdos parapija, Chicago, \$12.00 už dvyliką draugijų; Federacijos 19 sk., Nekalto Prasidėjimo par., Chicago, \$12 už dvyliką dr-jų; Federacijos 52 sk., Sv. Kazimiero par., Chicago, \$1.00; Sv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų dr-jos 8 sk., Chicago, \$1.00; Moterų Sąjungos 55 kp., Aušros Vartų par., Chicago, \$1.00. Federacijos 49 sk., Brighton Park, Chicago, Vilniaus reikalams pridavė \$10.14. Ačiū!

Jau laikas visoms centralinėms organizacijoms ir draugijoms užsimokėti centrui savo metinius mokesčius į centrą. Taip pat ir Federacijos stipendiantai turėtų pradėti mokėti savo skolas, nes kaip priežodis sako: skola ne rona, neužgys. Atlikime savo pareigą, tada ir paties bus ramiau ir visuomenei geriau. Yra gabių studentų reikalingų paramos, bet dėl senesniųjų stipendiantų nerangumo jie galia nesušepti ir jų daugelis turi nutraukti mokslus. Tat, netrukdykime jaunajai kartai siekti aukštųjų mokslų. **Fed. S.**

Gyvi Stebuklai

(Tęsinys)

Tumutis atsigrižo ir Zosytė pranyko. Apaukriai, it vėtrėkė; landžiai — it maža kačiukė Vikonij mergaitė išpildė visą Tumbčio liepimą.

I patį jį nei nebėgo, bet skriejo nuštrido. Na ir stebuklus — gyvus stebuklus pamatė jį: dar didesnius, negu pirma. Manė — tėvelis ramiai sau bestovis, pykę traukdamas belaukįs, ar vėspodas bus besposkas. Bet kur tau: ve, jau išvirkto ant ledo didžiulį, kaip gerą rastelį lydi. Lydis nevienu: lapei snukį apžiodes stipriai įsikandęs kaip pirmą laikė, taip dabar belaukias.

— Va, Jurgutėliau! Tėveli. Tai tamsai juoda abn...

Mergutė atsargiai aplenkė Reistai sukibusį žvėrį ir žuvis padavė Tumbčiui maistą. Jį patvirtino eketė ralo jnos bedūkstant. Lydis traukė gelmen, lapė — oran. Taip grūmėsi įdėu — dviejų, vie-

na kitai priešingų erčių padarai. Lapei nerods buvo listi eketėn, o lydziui — lipi ant ledo.

Tačiau mergaitė, pamačius tas rungtynes, negalėjo ne galvon ateiti, kad tai lydis, o ne koksai banbas ar bažas lape i gelmę tempias. Rodėsi jai: kažkeno didelės rankos, plieno pirštinių — dantuo-ton apniautos, laiko suspaudę lapės snukį — net jos galvos nematyt. Laiko ir nebeapleidžia...

— Dievuleliau!

Tumutis paėmė maistą, sugrūdo lydi ir lape taip, kaip rado — maišai, opa! — ant pečių ir — girgžt, girgžt — lėtai tvirtais žingsniais nužingsniavo link dvairo.

Kunigaikščio Sapiekos dvarai, dideli, vertingi dvarai. Žemų plotai — be ribų, laudžiančių pulkai, o gyvulių be skaičiaus! Bet negi kas matė patį šviesiausiąjį? Sako kad seniai matė — bet ir seniai — meluoja. Niekas nėra matęs jo. Jis gyvena svetur — tik ne Varšavoje ir ne Krokuvoje, bet ten, kur nei arjant, nei akėjant jį kaip žolę laukuose auga,

kur griežio — kaip rojui — Valakų žemė, ties jūros krantu, tame mieste, kur vietoj gatvių upės tėka, o namai kaip salos ir tuose namuose — vien linksybė ir puotos.

Iš kur Pašvenčių žmonės žino, kad jų šviesusis ponas viestį tame pasakų mieste? Gal tokio miesto nėra ir niekad niekur nėra buvę? O — ne! Toks miestas yra. Jis tikrai turi būti. Nes kasmet Pašvenčių dvaro urėdas, kas rudenį iškūles ir pardavęs dalį javų, iškulia bizūn dar visas apylinkės kaimų žmones ir tada visos kūlos dalį pelną (keli vyrai tą pinigų kravą neša — neperneša) siunčia šviesiausiajam. Siunčia ir kuriam laikui pats išvažiuoja. Kur? — nežinia. Dvaro tarnai, vežėjai visad palydi urėdą net gi į patį Vilnių.

Bet štai vieną tamsią naktį, baltam sniegui žemę pirmą kartą pridengus, atlėkė zovada Alaus urėdo pasiuntinis pas Pašvenčių urėdą. Sako:

— Liepė ponas pranešti, jog šviesiausiasai atvažiuoja. Šimtai tarnų, tūkstančiai žirgų. Kiekvienam dvare pakūna —

pavieši ir keliauja tolyn savo nuo bočių paveldėtus dvarus ir kaimus lankydamas. Žmonij, kai atlaiduos — minų minios suplaukia. Vieni godoja, kiti skundus rašo. Sako, Liepinės urėdą įsakęs kunigaikštis ne tik iš dvaro išvyti, bet dar šunim užpiadyti. Tegu, girdi, su juo šunys taip pasieligia, kaip jis elgdavosi su žmonėmis.

Ar taip, ar kitaip pasiuntinys kalbėjo — kas besupaisys? Tačiau žmonės šitaip apie jo kalbą pasakojo, taip ją tarpusaviai kartoję ir dvariškiniai ir baudžiaivos vargdeniai. Visi laukė šviesaus kunigaikščio, kaip diemedėliai saulės patekančios. Ir susilaukė: tarnų, šimtai ne šimtai, bet apie šimtą tikrai atlydėjo raiti — važiuoti kunigaikštį Sapieką. Čia tau ir paprasti tarnai, ir palydovai, ir virėjai, ir kepejai, griežikai ir dar kitokie: vyrai ir merginos — rinktinis gražus jaunimėlis! Trys karietos, šešetu arklių kiekviena pakinkyta. Viena karieta sėdimoji, kita karieta gulimoji, trečia — valgomoji. Atodėkiui sniegą nuvarius, karietos buvo su tekiniais.

Bet liepė tuoj pat urėdas vietoj tekinų pavažas dirbdyti, tvirtiausio medžio, stora geležim apkaustyto. Pats Pašvenčių urėdas pasitiko kunigaikštį ties kaimo vartais — ne, kur tau, ties vartais: ant Pašvenčių rubežiaus! Ir pasveikinęs senoviška papročiu, nulydėjo iki dvaro rūmų. Kelias iki rūmų aukso smėliu išpiltas, žaliom eglaitėm perdėm apkaistys. Pro kurią kaimo grįdį važiuo šviesusis, tos tvora baltą — tašytą, langinės margai dalytos. Žmoneliai — vargdienėliai — ir tie šventadieniai apsisaitė: moterėlis rai-nais andarokais, kvietkuotais žiurtais, baltom skepetom galvas apmuturoję. Vyrai — nagingi ir čebatuoti, pilkom sermėgom, veltinėm kepurėm. Kepurės rai-kose. Zilos, plikos galvos žemyn lenkias: — Sveiks, sveiks! Šviesusis mūs valdove. — taria visi sveikindami savo kunigaikštį ir visą jo poną: — Te Dievas laimina tave, mūs tėvą ir globeją...

(Daugiau bus)

Du Vainikai

Kai viskas gerai einasi ir gyvenama pagarboje, tai daugelis krikščionių žiūri į pasaulio dalykus visai iš žmogiškosios aplinkumos ir neatsižvelgia į tobulesnį ir aukštesnį pasikyrimą. Tačiau, kai artinasi mirtis, stebėtinai greitai laiku permains savo pasaulėžiūrą. Be to, daugelis skrupulingų žmonių, nors ir visai neatsižvelgia nuodėmingam gyvenimui, bet trokšta gerai mirti. Tokią skubią permainą savo širdy turėjo Prancūzijos valdovas, Karolis V (1337 — 80) kai jis gulėjo ant mirtino palato.

Karolis V, matydamas, kad baigiasi paskutinė jo gyvenimo valanda, maldavo, kad jam būtų pristatytas šventasis erškėčių vainikas, kuriuo išganytojas buvo vainikuotas ir kuris tada buvo laikomas Prancūzijos koplyčioje; taip pat pageidavo, kad jam būtų atneštas ir karališkasis vainikas, kurs buvo laikomas Šv. Denio vienuolyne.

Prisitaikant miršančio karaliaus troškimui ir kad paskutinį kartą jį patenkinti, Prancūzijos arkivyskupas karaliui atnešė šventąjį erškėčių vainiką, o Šv. Denio vienuolyno abatas atnešė auksinį karališkąjį vainiką.

Ašaromis akys ir giliausia pagarba, Karolis V priėmė išganytojo Kančios erškėčių vainiką. Ir jį pasidėjo aukščiausia savo galvos, o karališkąjį vainiką jis įsakė, kad padėtų jo kojų gale.

Ir tada pamaldus monarka meldėsi prieš šventąjį erškėčių vainiką perimančiu balsu:

“Brangus vainike, mano išganymo karūna! Kaip saldi ir palaiminta yra ramybė, kurią duodi per misteriją tavyje dėl mūsų išganymo! Jis, per kurio Kraują buvai nuraudonintas, kad man būtų gailestingas tokiu pat saiku, kuriuo mano širdis persipildo džiaugsmu, matant tave!”

Po to, atsikreipęs į karališkąjį vainiką, Karolis V tęsė:

“Prancūzijos vainike, kaip didžiai esi pageidaujamas, tačiau, kaip baisiai esi neapkenčiamas! Neapkenčiamas, taip visai neapkenčiamas esi, nes tavęs nešiotojas sielai ir kūnui užkraunį sunkenybių ir rūpesčių, o sąžinei baimių ir kančių, — net ir pavojų prarasti amžinąjį išganyką. Kiekvienas, kurs gerai apmąstytų visa tai, paliktų tavę dulkėse ir niekada nepakeltų, kad uždėti ant savo galvos”.

Mirštantis Prancūzijos valdovas, Karolis V, taip kalbėjo.

Ir, ištikrųjų, ties mirtinu palatu, žybiuojant grabinėt žvakę, ir mes įsitikinsime, kad kentėjimų ir skausmų vainikas yra ramybės vainikas kiekvienam žemiškam keleivui, kuomet auksinis žemiškosios linksmybės ir laimės, turtų ir garbės — troškimų vainikas taps pavojinga ir neapkenčiamą karūną.

Kun. A. T. (Sama'a)

Pilsudskio Tėvishė Tauragės Apskirtyje

Mes žinome, kad nemaža Lenkijos valstybės vyrų, mokslo žmonių ir šiaip pasižymėjusių asmenų yra kilę iš Lietuvos. Bet nuostabiausia, kad ir dabartinės Lenkijos valstybės galybės, maršalo Juozo Pilsudskio, gimtinė buvo Lietuvoje, Tauragės apskrityje.

PIRMĄ SYKĮ AMERIKOJE

BUS RODOMI JUDAMIEJI PAVEIKSLAI

LIURDO STEBUKLA

Atėję į mūsų paveikslų parodą, tu iškart pamatysi visą pasaulį. Prancūzijos mokytojas LIURDAS, kur 1858 metais šventė Paveikslų parodą, šv. Bernadetai. Tenai suvažiavo iš viso pasaulio ligoniniai nepagydomais ligomis sergantieji, kad gautų stebuklingą per šventę. Paveikslas užrašytas lietuviškai.

BUS IR JUOKU

Taipgi, bus parodyta labai juokinga komedija, kurioje dalyvaus garsus pasaulinis juokdarys — CHARLIE CHAPLIN, kuris didžiojo karo metu pateko į Prancūzijos apkaštus ir jį paėmė į nelaisvę net pati Vokietijos armija. Jis laikais valdovą — Kaiserį. Juokų bus štai štai.

Paveikslus rodyti A. PELDŽIUS, sekansiose parapijose svetainėse:

Panėdalyje, Kovo-March 26 d., šventė. Panelės Gimimo par. Marquette Park.

Ketverge, Balandžio-April 5 d. parap. svet., Spring Valley, Illinois.

Nedėlioje, Balandžio-April 6 d. parap. svet. Kewanee, Ill.

Serėdoje ir Ketverge Balandžio-April 11 ir 12 d. Grand Rapids, Mich.

Įkanga 25c Vaikams 10c Visur pradžia 7:00 val. vak.

ba įvairių reikalų su jais turėjo.

Prieš Pilsudskį visuose Tenenių dvaruose šeiminkavęs Biliūnas - Bilevičius. Tas buvęs labai žiaurus ponas. Kadangi tais laikais tebebuvo baudžiava, tai ne vienam valstiečiui tekė to pono žiaurumą savo kailiu patirti. Prie ažuolo, kuris ir dabar dar tebestovi prie “rūmų”, būdavusi baudžiuninkų plakimo vieta.

Pilsudskis, maršalo tėvas, pas Bilevičius atėjęs į užkurius, nes jis vedęs to žiauriojo Bilevičiaus sūnaus vienuotės dukterį ir, kaip kraitį, gavęs visus jų dvarus.

Pasakoją, kad Pilsudskis ne sugebėjęs ūkio reikalų vesti. Jo valdomi dvarai ėmę smukti. Pradžioje jis ilgai Tenenių dvaruose patsai negyvenęs, bet kles juos per kamisorius, bet, kai ir pats su gausia savo šeima parsikraustęs, ūkio reikalai nė kiek nepagerėjo. Mat, sunkiai slėgusios skolos.

Kadangi pašaro dvaro gyvuliams visada trūkdavę, tai Pilsudskis duodavęs savo kaimynams šerti gyvulius ir jais naudotis. Kartą net būnį mėginęs iš to padaryti. Pritrūkus pašaro, liepos supianti ragučius į dešras ir į Prūsų eksportuoti. Bet vokiečiai beveik visas dešras radę netinkamas, nepriėmė ir jas reikėjo žemėn užkasti. Ir kitokių įvairių “triukų” ūkiui pakelti Pilsudskis sugalvodavęs, tačiau be nuostolio daugiau nieko nelaimėdavęs. Iš jo ūkininkavimo kaimynai ūkininkai tik garsas juoko turėdavę.

Taip šeimininkaudamas, Pilsudskis per keletą metų visiškai nusigyvenęs. Dvaras galutinai praskolines bankui ir turėjęs išsikraustyti. Iš banko jo dvarų žemes atpirko valstiečiai ūkininkai, kurie ir dabar ten gyvena.

Kai kuriems teniškiams yra buvę “laimės” ir patsai būsimasis maršalas matyti. Jo brolis matydavęs gana dažnai nes tie ponaičiai rasti jodinę davę po dvarus. Ir gražiai lietuviškai kalbėdavę. Vienas maršalo brolis ir paulioti su kaimiečiais, ypač su jaunuomiais merginomis, mėgdavęs.

Būsimasis maršalas, Juozas Pilsudskis, negalėdavęs viešai rodytis, nes būjęs policijos sekamas — norėjęs nužudyti rusų carą. Dėl to jis turėdavęs slapstytis, bijodavęs ir pas tėvą atvykti. Tačiau vienas senukas man pasakoją, kad jis Juozą Pilsudskį, dar jauną vyrą, ne tikėtai matęs, bet jį ir pamėdžioti po apylinkę vadėdavo. J. Baltikanskas

Kaip man patinka

Rašo Andrius Šnipas

PAVASARIO SAULUTĖ

Kaitink šviesi saulutė, Naikink šaltį ir sniegą! Pusk! šilts vėjelė, Budink gamtą iš miego.

Vandenėliu nuprausta, Kaip jaunoji prie šluob, Tegū žemė užsivelk Vėl pavasario rūbą!

Te upeliai pritvinke, Vėl sau plaukia tekšlena; Te vėl tukstančiai gyvių Ore, žemėj krustena!

Te vėl girioj sučiulba Linksmi balsai paukščių; O nuo paukščių ir žmonės Teišmoka dainėlių!...

Adomas Jakštas.

Baigiasi kovų mėnuo. Paukščių čulbėjimas kasdien rodo, iš tolo artinasi prie mūsų namelių. Gamta bunda iš žiemos miego ir nuo savęs stūria baltąjį uždangalą. Pavasaris, žiemos ardytojas, su pagelba kaitinčios saulės, darbuojasi. Sniegas ir ledai tirpsta, o gamta rengiasi žemei parūpinti žalius rūbus. Žemė gaivina iš po žiemos vargų.

Gamtą, Dievo paukšteliai mus moka. Išlentėjusi žiemos priespauda, šaltis, ledas, sniego pūgas, saulutės paskaita, atsibunda žemė ir rengiasi pasipuošti žaliais vainikais, gėlėmis, žaliuojančiais medžiais. Taip, rodo, ir žmogus! Jo mokeskis yra tuomet daugiansia įkainuojamas, kuomet jis vargu, pasiryžimu savo paskirtąjį tikslą atsiekia.

Poetams

Kuomet ore pasigirsta vytyrių cirenimas, kuomet baltieji debesys padangęse, tartum, linguoja, siubuoja, kada vyšnių medžiai pasipuošia baltais rūbais, o jų šakose tik čulka, ulba paukšteliai, kuomet prie kelių geltonuoja pirmieji žiedai ir artojai žagrė bando žemę arti, tuomet laikas poetams dainuoti, nes tuomet jiems meilės, grožės, inspiracijos, ambicijos, maldos jausmai kufena.

Štai, kitas vaizdas. — Miestas. — Vietoj ant kelių geltonuojančių žiedais, gatvės akmenimis grįstos; vietoj šviesos saulutės, jos spinduliai vos prasimuša pro fabri-

kų dūmus; vietoj oro, pripildyto kvapu rūtų, vyšnių, mes gyvename skerdyklų atmosferoje.

Koks tuomet pavasario įsakymas poetui? Pavasaryje grožis randasi ir miesto akmeninėse gatvėse, jo dūmuose, jo troškiam ore. Tėdai nuoj poetai apie medelį, kuris auga ant šalvygatvio; apie rūtelį darželį, kurį, aptvertą nuo vaikų, lietuviškie dabina; ir dūmuose, akmenyse, suterštame miesto ore randasi temos poetams. Tie dainai, akmenys vaizduoja pažangą.

Poetai, laikas dainuoti. Laikas dainuoti apie lietuvių imigrantus, laikas pradėti jų įamžinimo darbuotę.

Jonai Kmite, Arėjau Vitkauke, Šileli, Plytaiti ir Kiti Amerikos lietuvių lyrikai, pavasaris duoda jums įsakymą.

KAZIMIERO SVENCISKO KNYGŲ RINKINYS

Jei K. Svenciskas, 25 m. amžiaus, 2913 W. 40th St., tenoras N.P.P.S., parap. Brighton Park, Chicagoje, choristas, dentisterijos studentas, taptų ištremtas amžinai ant salos, tai jis, savo laiške rašo, pasiimtų dešimtį jo mėgiamiausių knygų:

1. Šv. Raštą, 2. Sekspyro veikalus, 3. Life of Pasteur-Rabot, 4. Son of Man - Emil Ludwig, 5. Poems by Byron, 6. A Tale of Two Cities - Charles Dickens, 7. Crime and Punishment - Dosteevsky, 8. Short Stories - O. Henry, 9. The French Revolution - Thomas Carlyle, 10. The Story of Philosophy - Will Durant.

Savo laiške rašo: “mažai skaitau literatūros lietuvių kalba; jos legauu viešuose karygynuose. Buvau paršinęs Vinco Kudirkos Raštus, kurie man labai patiko. Bet kodėl negaliu rasti lietuvių kalba gerų, originalinių raštų? Ar lietuvių literatūra susideda vien iš vertimų iš svetimų kalbų?”

Ponas Svenciskas, tavo susikomėjimas lietuvių literatūra labai girtinas, atsižvelgiant į faktą, kad esi čia gimęs. Originalių lietuvių kalba knygų nedaug yra; galima pasižiūrėti žemaitės, poetų Putino ir Maironio ir kitų kūrinių. Mums, lietuviams, stoka lietuvių kalba literatūroje! Tamstai patartina skaityti Amerikos lietuvių laikraščius, kaip “Stūdėntų Zodiis”, “Vytis” ir dienraštis “Draugas”. Kuomet tamsta praktikuos dentisteriją, gal, ir Amerikos lietuvių padangėje pasirodys

IS MUZIKOS SRITIES

Rašo A. P. Stulga

Ar persenas mokytis?

Dažnai išgirstama iš vidur amžių asmens pasiteisinimą, kad jis jau persenas mokytis. Netiesa. Žmogus visuomet gali mokytis ir ką nors išmokti. Tiesa, gal netaip lengvai. Sugaugės, muzikoje, gal, jau nepasieks Kreisler'io ar Paderewski'o technikos gabumų, bet gali pramokti tiek, kad palinksintų ir save, bet ir kitus.

Vienas žmogus nuo pat jaunystės norėjo išmokti smuikuoti, bet, aplinkybių dėlei, neturėjo progos. Sulaukęs kokio penkiasdešimties metų, sykį jis skolino draugui pinigų, už kuriuos užstatui gavo smuiką. Turėdamas smuiką, jis neiškętęs pradėjo smuikuoti. Pasirodė, reikia lekių. Stebėtina. Už pusės metų jis tiek pramoko smuikuoti, kad nustebino savo pažįstamus.

Viena moteriškė pradėjo mokintis smuiko turėdama 80

kūrinį apie lietuvių — Lietuvoje ir mas, imigrantus. Jau atėjo laikas lietuviams pasirodyti savo kūriniais!

metų. Trumpu laiku pramoko gerokai groti. Reiškia, kad ir senesniame, bet galima šiek tiek pramokti.

TARDO LIETUVOS PRIESUS

Paskutiniu laiku paaiškėjo, kad Lietuvoje nemaža yra asmenų, kurie tarnavo Bermondo armijoje ir kovojo prieš Lietuvos nepriklausomybę. Tie žmonės yra svetimtaučiai ir Lietuvoje apsigyvenę daugiausia tik laikinai. Apie juos pradėjo atsirasti šokių tokių gandų ir tuomi susirūpino Lietuvos Valstybės saugumo policija ir daro tinkamų žygių jų asmenybei išaikinti.

Tsb.

FREBELIO INSTITUTAS LIETUVOJ

Švietimo Ministerija numato nuo ateinančių metų įsteigti visą cilę vaikų darželių. Numatoma įsteigti vaikų darželiams mokytojoms ruošti Frebelio institutą. Prie švietimo Ministerijos bus vaikų darželiams tvarkyti referentūra.

Tsb.

Skaityk Kelionių Aprašymus Tų, Kurie Yra Toli Keliavę

I. Vyskupo P. P. Butio, M. I. C. “KELIONĖ APLINK PASAULI” arba kelionė į “EUKARISTINĮ KONGRESĄ AUSTRALIJOJE”, su autorius paveikslu ir pasaulio žemėlapiu. Keliauti aplink pasaulį iš lietuvių gal tik vyskupui Butiui teko. Jis moka savo kelionę vaizdžiai aprašyti: Puslapių 244. Audeklo apdarais \$1.00.

II. Kun. Pr. J. Vaitukaičio labai įspūdinga “KELIONĖ PO EUROPA” ir ypač LAISVOJE LIETUVOJE. Įdomių paveikslų net 48. Knyga turi pusl. 187. Audeklo aptaisais \$1.50.

III. Begalo įdomūs Kun. J. A. Pauliuko “KELIONĖS ĮSPUDŽIAI” Jūrėmis, Azoro Salose, Šiaurinėje Afrikoje, Sicilijoje, Graikijoje, Sirijoje, Šventoje Žemėje, Egipte, Italijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Anglijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Lietuvoje.

Knyga spausdinta ant brangios popieros ir turi labai gražių ir aiškių 300 paveikslų.

Kitas taip gražiai ir brangiai išleistas lietuviškas knygas bėgu kam teko matyti. Gražiais audeklo aptaisais. Kaina tik \$2.00.

Kas pirs visas tris knygas sykiu, tai atiduosime už \$3.50.

Naudokis retą progą išpildęs apačioje priruostą lais-

kutį tuojais siųskite mums.

Ola nupėsti

Gerbiamai “Draugo” Administracijai:

Sinčiu su šiuo laišku \$..... už kuriuos prašau nuogreičiausia atsiųsti man sekansias Kelionių knygas:

VYBK. P. P. BUTIO KELIONĖS — \$1.00

KUN. PR. J. VAITUKAIČIO — 1.50

KUN. J. A. PAULIUKO — 2.00

arba:

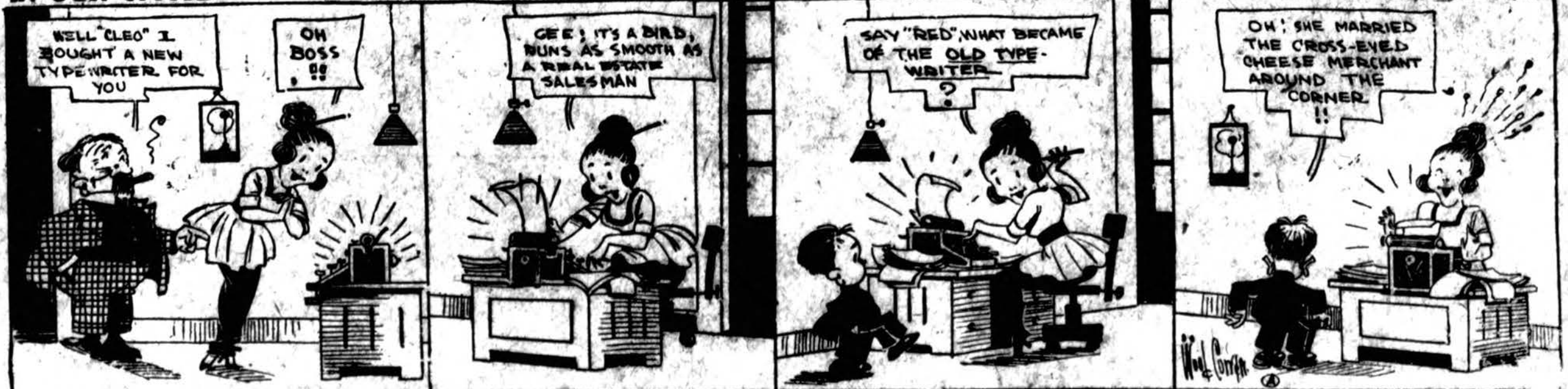
Sinčiu \$2.50 už kuriuos atsiųskite man visas tris Kelionių knygas.

Mano adresas:

Vardas, Pavardė

..... street

IN OUR OFFICE

LIETUVOS AMATNINKŲ REIKALAI

Lietuvos amatninkams susi-
prantant ir organizuojantis, iš
kyla ir daug naujų amatnin-
kų liečiamųjų klausimų, ku-
riuos tinkamai išspręsti, kiek
tas yra galima, prisideda ir
Lietuvos valdžia.

Amatų fondas. Švietimo Mi-
nisterija numato steigti "A-
matams remti fondą". Amatų
fondas susidarytų taip:

- iš mokslo priemonių;
- iš pinigų, kasmet vald-
žios asignuojamų;
- iš pinigų, gaunamų už
dirbtuvėse padarytus užsaky-
mus ir darbus;
- iš pabaudų, aukų, paliki-
mų ir kitų;
- nuoš. iš Bankų, Amato
Rūmų ir kitų;

**Kaip būtų naudojamas Am-
atų fondas.** Iš Amatų fondo lė-
šų būtų duodamos neturtin-
giems, bet gabiems žmonėms
stipendijos mūsų mokyklose
(kaip ligi šiol mokytojų semi-
narijose, muzikos ir meno mo-
kyklose ir Liet. Universitete),
laikomi bendrabučiai, perka-
mos mašinos ir kiti įrankiai

ir mokslo priemonės, o gal net
pajėgų pastatyti vienai ant-
rai mokyklai ir rūmus.

Amatninkų surūšiavimas. A-
matninkų teises Švietimo Mi-
nisterija nori traktuoti štai
kaip: Asmuo, turįs pažymėji-
mą ir amatninko gizelio var-
dą, turi teisę dirbti fabrike,
verstis savo specialybėje ir
laikyti iškabą. Amatninkas, ta-
rįs iškabą, savistoviai verčia-
si savo amatu ir gali laikyti
iki 5 padėjų. Meisteris gali
turėti iškabą, savo įmonę —
dirbtuvę ir mokyti kitus amo-
to.

Amatams globoti Taryba.
Sekmingiau amatų mokslo dar-
bui plėstis, įvairiems princ-
ipiniams klausimams spręsti ir
"Amatams remti fondui" va-
klyti prie Švietimo Ministeri-
jos numatoma įsteigti "Ama-
tų globos Tarybą". Ją suda-
rytų Šviet. Ministerijos II De-
partamento direktorius, refe-
rentai, inspektoriai, savivaldy-
bės atstovai, prekybininkų ir
amatninkų atstovai ir reikali-
ngi ekspertai.

Amatninkų laikraštis. "Prie
laikraščio "Verslas" pradėjo
eiti savaitinis priedas "Ama-
tinkas".

LIETUVOS MIŠKŲ ŪKIS IR JO NAŠUMAS

Bendras Lietuvos miškų plo-
tas yra apie 1,082,000 hektarų.
Valstybinių miškų plotas
su miško žeme siekia 887,598
ha., o vien miško plotas —
750,75 ha.

Dar ne taip seniai miškų
ūkis valstybės išduo duodavo
dideles pajamas. Ligi 1927 me-
tų lengvai pasisekdavo ir ge-
romis kainomis miško medžiagą
parduoti. Bet nuo tada jau
prasidėjo mažėti miško užpir-
kimai. Ypač toliau esančio nuo
geležinkelio bei plukdomų u-
pių. Miškų administracijai te-
ko imtis priemonių ūkiškui bū-
du toki mišką paruošti ir pri-
statyti jį prie gresnių trans-
porto vietų. Vėliau, mūsų kra-
šte pasireiškusi ekonominės kri-
zės sunkumams, pagaminta ir
atvežta prie geležinkelio sto-
čių ir plukdomų upių miško
medžiaga nelengva buvo par-
duoti.

1932 — 1933 metais visose
lentpiuvėse buvo pagaminta į-
vairių sortimentų apie 40 rū-
šių bendro eūrio 81,569 kiet-
medžių. Už šią miško med-
žiagą gauta 1,494,712 litų.

Štai kiek valstybės išda-
s gauta iš miškų ūkio pajamų
kas met gyvais pinigais:

1933 metais — 17,6 mil. litų;
1932 metais — 16,9 mil. litų;
1931 metais — 25,3 mil. litų;
1930 metais — 26,7 mil. litų;
1929 metais — 31,6 mil. litų;
1928 metais — 31,9 mil. litų.

Tačiau pridėjus tai, kiek iš-
duota miško medžiagos pasko-
lon ir nemokamai, pajamos
kiek padidėja. Iš bendros pa-
jamų sumos atimtus padary-
tus išlaidas, lieka pelnas iš
miškų ūkio:

1933 metais — 14,8 mil. litų;
1932 metais — 12,8 mil. litų;
1931 metais — 22,8 mil. litų;
1930 metais — 24,6 mil. litų;
1929 metais — 30,2 mil. litų;
1928 metais — 29,9 mil. litų.

Vadinasi, pelnas iš miškų

ūkio per tuos kelis metus pu-
siau sumažėjo. Bet kaip ma-
tyti, praėję 1933 metai miškų
ūkiui buvo kiek geresni, kaip
1932 m. Padidėjo pajamos gy-
vais pinigais, daugiau išduo-
ta paskolon, o išlaidų pusė
mil. lt. padaryta mažiau. To-
dėl pakilo ir miško našumas.

Bendras miško plotas kas-
met truputį keičiasi. Apskai-
čiuota, kad valstybinio miško
plotas su miško žeme buvo

1928 metais — 893,849 ha.,
toks:
1929 m. — 900,421 ha., 1930
met. — 896,449 ha., 1931 met.
— 895,763 ha., 1932 met. —
886,012 ha., 1933 met. — 887,
598 ha.

Gryno miško plotas, be mi-
ško žemės ir aikščių, yra apie
100,000 ha mažesnis.

Viso Lietuvos miško medie-
nos tūris siekia apie 100 mi-
lijonų kietmedžių. Vidutiniai
kiekvienam hektarui tenka 145
ktm. medienos. Metinis medie-
nos prieauglis visuose miškuose
yra apie 2,8 mil. ktm., o
kiekvieno ha — apie 3,8 ktm.

Valstybinių miškų adminis-
tracija yra padalinta į 42 urė-
dijas, 288 girininkijas ir 2530
ciguvų. Vidutinis vienos urė-
dijos plotas yra apie 21,000
ha., girininkijos — apie 3,100
ha ir eiguvo — apie 350 ha.
Klaipėdos krašto miškai pas-
kirstyti į 6 urėdijas ir 33 gi-
rininkijas.

"AMERIKIEČIŲ PINIGUS - VELNIAS GROBIA"

Taip kalba Kaune ir pe be
pagrindo.

Šių metų vasario 19 d. buvo
paskelbtos antros varžytinės
Lietuvos ir Amerikos Audimo
Akcinės B-vės turtui, esančiam
Kaune. Turtas valdžios atsto-
vų įkainuotas buvo 2,116,000
litų.

Varžytines skelbė Lietuvos
Tarptautinis Bankas už jam
priklusomą skolą. Varžytinė-
se pirkėjų nebuvo ir varžyti-
nės neįvyko. O kad tai yra
antrosios varžytinės, tai joms
neįvykus, Tarptautinis Ban-
kas gali tą turtą pasilaikyti
už skolą, tik turi išmokėti ki-
tų skolinkų pareikštas išieš-
kojimai skolų sumas. Ar Tarp-
tautinis Bankas pasinaudos to-
mis savo teisėmis ar ne, dar
tuo tarpu žinių nėra. Bet jei
pasinaudotų, tai visų akcinin-
kų bei šerinkinių į tą bendro-
vę sudėti kapitalai nukentėtų.

Liet. ir Amer. Audimo Ak-
cinė B-vė, ją steigiant, Ame-
rikos lietuvių buvo sudėta a-
pie 90,000 dolerių. Vėliau dar
buvo didinamas kapitalas iš-
leidžiant antrą akcijų laidą,
kurį žymią dalį nupirko ame-
rieikiai, o kitas — Tarptau-
tinis Bankas nepanorėjo būti akci-
ninkų ir grąžino akcijas atgal,
o už jas sumokėjęją sumą pa-
skaitė kaip Lietuvos ir Ame-
rikos Audimo akcin. bendrovei
paskolą. Už ją skaitė nušim-
čius ir už nušimčius nušim-
čius, taip kad per keletą me-
tų susidarė gana žymi kelių
šimtų tūkstančių suma; už tą
sumą išlekt Bendrovei bylą ir
įvyko minėtos varžytinės.

Prieš tokį Banko pasiūgi-
mą, keletas Bendrovės akcini-
kų, gyvenančių Kaune, iškėlė
teisme kriminalinę bylą, dėl
to, kad einant bendrais Ben-
drovės įstatymais nupirktų a-
kcijų negalima į paskolą pa-
keisti. Kuomi tas ginčas užsi-
baigs, pasakys teismas.

Girdėti, kad Bendrovės val-
dyba kreipėsi į Vyriausybę,
kad šiame dalyke tartų savo
autoritetinę žodį ir padarytų
žygių, kad tiek daug akcinin-
kų ir šerinkinių nebūtų nu-
skriausti.

NAUJA DARBININKŲ ORGANIZACIJA

Kaune darbo inspektorius
Liuternozas buvo sušaukęs į
vairių dirbtuvų darbininkų a-
tstovus pasitarimui į konfe-
renciją. Atvyko apie 100 žmo-
nių iš Kauno ir iš provincijos
— iš anksto numatytų vietų.

Tokia konferencija įvyksta pi-
rmą kartą. Buvo pasiūlyta,
kad Lietuvos darbininkai su-
sivienytų ir kad visi bendro-
mis jėgomis galėtų ieškoti
priemonių darbininkų ekono-
minei būklei gerinti, šalinti
skurdą. Pasiūlė sutverti tokią
darbininkų organizaciją, kuri
visais darbininkų reikalais rū-
pintų ir per kurią vyriausybę
galės kviešti darbininkų atsto-
vus bendradarbiauti siekiant
bendro tikslo — tautos ūkio
gerovės.

Sudaryta darbininkų susi-
vienijimo organizacija. Išrink-
ta 18 atstovų. Valdya sudar-
ta pirmininkas, 18 narių ir 18
kandidatų. Narius renka dar-

bininkai ir tarnautojai konfe-
rencijoje paprasta balsų dau-
guma dvejimais metams. Gene-
ralinį pirmininką skiria vyr.
darbo inspekcijos organai. Na-
riai turi turėti ne mažiau 23
m., pirmininkas ne mažiau 30
mt. ir jis turi nusimanyti dar-
bininkų reikaluose. Visus or-
ganizacijos raštinės ir Centro
reikalus tvarko jos valdyba iš
trijų narių ir pirmininko.

Susivienijimo nariais gali
būti visi Lietuvos darbininkai
be lyties skirtumo, turį bent
18 metų amžiaus. Narius pri-
ima Valdyba dviem nariams
rekomenduojant.

Gali būti steigiami skyriai
vietose.

Jeigu dauguma atstovybės na-
rių parodys elgesį, kuris gali
pakenkti darbo žmonių intere-
sams arba gali būti pavojin-
gas socialinei santvarkai, tau-
tinės ekonomijos gerinimo rei-
kalui, tai atstovybės pirminin-
kas paleidžia atstovybę ir še-
šių savaitių laikotarpyje šau-
kia visuotinį atstovų suvažiavimą
padėčiai svarstyti. Kol
nauja atstovybė bus išrinkta,
jos pareigas eina pirmininkas.

Generalinė atstovybė ir su-
sivienijimo organizacija, dirb-
damos savo darbą, laikosi be-
ndrųjų reikalų supratimo pri-
ncipo ir tautos reikalus laiko
aukščiausiu už organizacijos, gru-
pės ar klasės reikalus.

Ką toji sąjunga darbininki-
jai duos — parodys ateitis.
Bet dabar jau darbininkai tu-
rės: Socialdemokratų partiją
su profesinėmis sąjungomis,
Darbo Federaciją, kuri yra ka-
talikų globoje, ir šią naują or-

ganizaciją, kuri sakosi būsi-
anti bėpartvyvė.

Ar tarp tų visų darbininkiš-
kų organizacijų bus kas nors
bendro, kol kas pasakyti nie-
ko tikro negalima.

KOKI BUS LIETUVOJE DARBO TEISMAI

Isteigus darbininkų susi-
vienijimo organizaciją, steigiami
ir darbo teismai, kurie nagri-
nės ir spres darbdavių su dar-
bininkais ekonominėje srityje
kylančius ginčus.

Darbo teismai vietose renka-
mi 2 metams nuo darbininkų
susivienijimo ir nuo darbda-
vių po vieną atstovą. Teismo
pirmininką skiria Vidaus Rei-
kalų Ministeris vieną vietinių
jurstų.

Darbo teismų sprendimai a-
biems šalims privalomi ir ga-
li būti apskūsti tik aukštes-
niam darbo teismui.

Aukštesniojo darbo teismo
pirmininką skiria Vidaus Rei-
kalų Ministeris. Po 2 teismo
narius išrenka: nuo darbdavių
— Prekybos ir Pramonės Rū-

dos, nuo darbininkų — Cen-
tralinė darbininkų atstovybė.

Tsh.

ŠVIEŽENYBĖ

Ką tik išėjo iš spaudos nauja
Kun. A. Petrausko, M. I. C.
labai įdomi knyga

Praeities Pabyros

Atsiminimai iš 1905 — 1914
pergyventų laikų
I dalis pusl. 95
II dalis pusl. 192
Už ABIDŲ DALIS 25c.
Prisiuntimui 5c.

"DRAUGAS" PUB. CO.,

2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Ill.

Nuga-Tone

Stovi už geresnę Sveikatą, Didesnį
Stiprumą — kas reikia daugiaus gy-
vumo — stimuluoja nervus, raume-
nis ir nusilpnintus organus. NUGA-
TONE yra įdomus Gydytojas išra-
dimas, jįsi sūlio jums TONIKĄ, ku-
ris padarė stebuklus dėl tūkstančių
padarydamas tuos nusilpnintus tvir-
tals ir aktyvius. Šio Gydytojas
prospektas dabar parduodama vi-
sose vaistinėse — trisdešimt dienų
garantuotas treatmentas už Vie-
ną Dolerį — gaunkite butelį šių tab-
letų šlandien, bet persitirkinkite,
kad ant laibels būty pažymėta —
NUGA-TONE.

LIETUVIAI DAKTARAI:

Amerikos Liet. Daktarų Drangijos Nariai

Tel. GROvehill 1595

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Val.: 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak.

Serodoms po pietų ir Nedėliomis
pagal sutartį

3422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. LAfayette 7636

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

4140 Archer Avenue

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.

Res. 2136 W. 24th St.

Tel. CANal 6402

Office Phone: 3359 So. Leavitt St.

PROspect 1075 CANal 0706

DR. J. J. KOWARSKAS

PHYSICIAN and SURGEON

2403 W. 63rd St., Chicago

OFFICE HOURS:

9 to 4 and 7 to 9 P. M.

Sunday by Appointment

Dr. M. T. Strikol's

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

4645 So. Ashland Ave.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.

Nedėliomis pagal sutartį

Office tel. BOUlevard 7690

Kam. tel. PROspect 1630

DR. C. Z. VEZEL'S

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

Art. 47th Street

Val.: nuo 9 iki 8 vakare

Serodėji pagal sutartį

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

4631 SO. ASHLAND AVE

Tel. YARd 0664

Res.: Tel. PLaza 3200

VALANDOS:

Nuo 10-12 v. ryto; 2-5 ir 7-9 v.

Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienos

Daktaras

Kapitonas

Pasauliniame kare

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

7830 So. Halsted Street

ROOM 310

Val.: 2-4 ir 7-9 vakare

WISSIG,

Specialistas iš

Rusijos

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

KAMPAS KEEler Ave.

Tel. CRAWford 5573

DR. CHARLES SEGAL

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2 JUBOS

CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12

valandų dienos

Telefonas MIDway 2880

Res. Phone: 4645 So. Ashland Ave.

Office Phone: 4645 So. Ashland Ave.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.

Nedėliomis pagal sutartį

Office tel. BOUlevard 7690

Kam. tel. PROspect 1630

DR. A. A. ROTH

Rusų Gydytojas ir Chirurgas

Moteriskų, Vyriškų, Vaikų

visų chroniškų ligų.

Ofisas 3102 So. Halsted St.

Kampus 31st Street

Valandos: 2-4 popiet, 7-9 val. vak

Nedėliomis ir šventadienimis 10-12

DR. A. R. McGRADIE

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

7830 So. Halsted Street

ROOM 310

Val.: 2-4 ir 7-9 vakare

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

1831 SOUTH HALSTED STREET

Residence 6666 So. Arctura Ave.

Valandoms: 11 ryto iki 4 popiet

6 iki 8:30 vakare

DR. J. RUSSELL

Lietuvius Chirurgas ir Gydytojas

2515 WEST 69th ST.

Of. ir Rez. Tel. HEMlock 6141

Valandos:

2-4 popiet; nuo 6-8 vakarais

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

4142 ARCHER AVENUE

Tel. VILnius 0036

DR. G. I. BLOZIS

DENTISTAS

2201 W. Cermak Road

(Kampus Leavitt St.)

Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto

Nuo 1 iki 8

VISI LAUKIA

West Side. — Visi vestsaiečiai laukia Verbu sekmadienio. Laukia nekantriai, nes jau paskelbta, kad tą sekmadienį, 3 val. popiet mūsų bažnyčioje bus nepaprastas įvykis, bus bažnytinis koncertas, kurį išpildys parapijos choras vietos solistės; pakviestas į pagalbą vyrų Sasnausko choras, taip pat svečiai solistai, solistės.

Musikinis choras, vedamas varg. J. Brazaičio, smarkiai ruošiasi, mokinasi bažnytinis kurinius Naujajio, Brazio ir Gounod'o ir kitų. Ypač nepaprasto išpildžio daro naujas Tantum ergo ir Gounod'o giesmė "Tegul atsiver dangaus vartai" iš oratorijos "Atpirkimas". Be giesmių, buvęs Aušros Vartų parapijos varg. komp. A. Pocius vargonais išpildys tris klasinius kurinius.

Pamokslą per koncertą skaitys svečias kun. A. Valančius. Po koncerto bus palaiminimas.

Aušros Vartų bažnyčia gausi sutalpininti virš 1000 žmonių. Tikimasi, kad visos vietos bus užimtoms. Įžanga visiems dykai.

Rep.

"BAŽNYTINĖ GIESMĖ GALINGA"

Brighton Park. — "Niekur nerasiu gražesnio muzikalinio kūrinio, kaip Katalikų Bažnyčioje! Bažnytinė giesmė galinga!"

Tokiais žodžiais kun. kleb. Antanas Briška prabilo savo pamokslu į susirinkusius N. P. P. S. bažnyčion žmones pasiklausyti metinio bažnytinio koncerto, išpildyto vietinių choristų ir svečių praėjusio sekmadienio vakarą.

Žmonės tikrai įsitikino pamokslininko žodžių teisingumą apie bažnytinę muziką šiame koncerte, kurią išpildė parapijos choras, vedamas varg. Justo Kudirkos ir vyrų Sasnausko choras, vedamas komp. A. Pocius bei solistų.

Parapijčiai gali pasididžiuoti savo choru

Yra pagrįstas didžiulis mūsų chorų, kuris vykusi išpildė šias giesmes: Exultate Domino ir O Bone Jesu (Zangi'lio), Aeterna Rex (Leitner'io), Panis Angelicus (Franck'o), Regna Terrae (Curto).

Ona Piežienė pasizymi

Išpūdingas giesmėje Regna Terrae buvo solistės Onos Rezgaitės-Piežienės pritarimas chorui. Ši solistė yra lyrinis sopranas, kuri žavėto žavėjo klausytojus balsu, dikičia. Kitoje programos dalyje žymioji dainininkė Salve Regina (Henshaw'o) taip pat, kaip ir viršminėta, gražiai išpildė. Šiose giesmėse jos balsas nebuvo spiegiantis, nesimainantis varsose. Tai ne vien mano kritika, bet visų kviečiųjų iš kitų parapijų vargonininkų, vietinio vargonininko, choristų ir klanų vytojų. Komplimentuojama ir visos choras.

Kiti solistai taip pat pasizymi

Chicagiečiams žinomas tenoras Kazys Švenciskas palaikė vyrų garbę. Jo solo Sveika Marija (Vanagaičio) ir su choru, Panis Angelicus (Franco) labai girtinas! Ave Maria (Millardo) pagiedojo Konstancija Kelert, Jos soprano balsas švelnus ir malonus; patiko klausytojams. Ji gali solo giedoti bile kokią bažnytinę giesmę. Juozas Gudas, drūtabalsis Tave Mūsų (Vanagaičio) taip pat gražiai išpildė.

E. Noreikaitė ir K. Kelert, duetu giedojo Ave Verum (Wiegando). Balsai sutartiniai liejos; giesmės išpildymas buvo girtinas.

K. Švenciskas, K. Kelert ir J. Gudas trijo gerokai išpildė Jesu Dei Vivi (Verdio).

Vietinis varg. Justas Kudirka, tenoras, giedojo Parce Domine (Gounodo). Jo balsas, kaip visi žino, tykus, švelnus. Jo giedojimas technišku atžvilgiu perfektingas.

Sasnausko choras ir smuikos solo

Kuomet užgiedojo vyrų Sasnausko choras, vedamas komp. Antano Pocius, bažnyčioje žmonių jausmai suvirpėjo. Kaip iš žolynų pasilieja kvepėjimas, taip šio choro giedojimas plito bažnyčioje. Choras išpildė šias giesmes: Tibi Laus (Arlando di Lasso), Vere Langueres (Letti), Adorate (Bortniansky), Kur'Dievas (Schubert). Bravo, Sasnausko chorui!

Ne vien giesmės klausytojams teikė dvasinio peno, bet ir smuika, kuria griežė prof. Antanas Žydanavičius, neseniai atvykęs iš Bostono. Jo pasiskirtasis kurinys buvo Intermezzo Simfonico iš operos Cavalleria Rusticana (Mascagni). Kaip virtuozas, artistas prof. Žydanavičius tobulai išpildė sunkų smuikų kurinį.

Po koncerto palaiminimą šv. Sakramentu suteikė kleb. Briška, asistoj kun. A. Valančius ir kun. S. Jonelio.

Iclius

SIMTAS IR PENKIOLIKA DOVANŲ

Marquette Park. — Nevieną kartą viešniai gyventojai jau yra parodę vienybę savo darbuose.

Gimimo parapijos Mokyklos Rėmėjų draugija rengia nepaprastą bunco party mokyklos naudai, arba, kitais žodžiais sakant, pagelbėti tiems vaikams, kurių tėvai yra dėl depresijos labai suvargę. Į komisiją įeina Kelenė, Mickelūnienė, Philipienė, Rakatskienė ir adv. C. P. Kal. Įžanga tik 25c.

Komisija kreipėsi prie vieno stambaus politikieriaus dėl paramos, tai yra Michael J. Flynn, kuris, manoma, bus išrinktas 13 wardo committee-man. Jis duoda šimtą dovanų ir penkiolika "durų dovanų". Taip pat bus užkandžio.

Bunco party bus balandžio 3 d., 8 val. vakare, parapijos salėje.

Aš manau, kad šis parengimas turėtų sutraukti tikstantį žmonių. Vėliau pranešime kur bus galima nusipirkti tikietų.

Lietuviai padėkite mums su traukti visus Marquette Parke gyventojus į šią pramogą kilniam tikslui. **Korespondentas**

Kostas Sabonis, žymusis baritonas, Verbu sekmadienį, kovo 25 d., Aušros Vartų bažnyčioje, 3 val. popiet solo giedos "O, Mano Dieve" iš Duboiso kantatos "Septyni Kristaus žodžiai nuo Kryžiaus". Tai bus vienas gražių numerų bažnytinio koncerto programoje.

RYTOJ LIAUDIES KURSUOSE KALBĖS DR. A. RAČKUS

Rytoj, 7:30 val. vakare, Aušros Vartų parapijos mokykloje renkasi liaudies kursų lankytojai pasiklausyti įdomios dr. A. Račkus paskaitos iš gamtos mokslų.

Dr. A. Račkus yra žinomas ne vien kaip gydytojas ir chirurgas, bet taip pat kaip archeologas, numizmatininkas, filatelistas ir plačiai apsiąžinęs su gamtos mokslais. Dėl to jis yra užkviestas kursuose skaityti visą paskaitų eilę.

Be dr. Račkus, rytoj kursuose kalbės p. Gudas ir kiti

PRAMOGA JAUNAM POLITIKUI PAGERBTI

Marquette Park. — Šios kolonijos gyventojai ruošias pagerbti lietuvių politiką Jurgį Mališauską, kandidatą respublikonų partijos į Illinois valstybės Butą. Ruošiamas bunco party sekmadienį, kovo 25 d., 7:30 val. vakare, Gim. P. Sv. parapijos salėje.

Atsižvelgiant į faktą, kad Sv. Teresės draugijos narės prisideda prie šios pramogos ir kad p. Jonas Padzvelis žinomas biznierių duoda stambią dovaną (bus daug įvairių dovanų), nėra abejonės, kad pramoga pasiseks.

Taigi, visi į mūsų kolonijos parengimą tikslu pagerbti jauną politiką Jurgį Mališauską įžanga dykai. **Reporteris**

Pranešimai

Tėvų Marijonų Kolegijos rėmėjų Chicago's apskrįčio susirinkimas įvyks ši vakarą, 8 valandą, Aušros Vartų parapijos mokykloje. Visi skyrių atstovai malonėkite atvažiuoti taip pat ir Sidabrinio Jubilėjaus vakarienės rengimo komisija ir tikiuosi platintojai. Yra labai daug svarbių dalykų aptarti.

Valdyba

Šiandien, 8 val. vakare, Juškos salėje, 2417 W. 43rd str., bus Amerikos Legijono Darius - Girėno 271 posto ekskursija.

JOHN B. BORDEN

ADVOKATAS
105 W. Monroe St., prie Clari
Telefonas RY 1000
Valandos: 9 val. iki 5 popiet
2201 W. Cermak Road
Penedello, Svedos ir Petnylio
vakarais 8 iki 9
Telefonas CH 6122
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Utarinko, Ketvergo ir Subator
vakarais 7 iki 9
Telefonas RE 6600

Ar Važiuoji į Lietuvą?

Jei taip, tai neužmiršk, kad dienraščio "Draugo" laivakorčių skyrius aprūpins visus Tautos kelionės reikalus, išgaus reikalingus dokumentus, išrašys laivakortę geriausiais ir patogiausiais laivais. Per "Draugo" agentūrą bile kada galite važiuoti į Lietuvą, bet ypatingo dėmesio kreipiamas į šias ekskursijas:

KOVO 17 D., Švedų - Amerikos linijos LAIVU "DROTTNING-HOLM".

GEGUŽĖS MEN. 26 D. Scandinavian-Amerikos linijos laivu "FREDERIK VIII".

BIRŽELIO 16 D. Cunard laivų linijos laivu "BERENGARIA".

Norintieji vykti su šiais laivais, kuriais vyksta ekskursijos į LIETUVOS EUCHARISTINĮ KONGRESĄ, pradėkite ruoštis iš anksto ir dėl visokių informacijų kreipkitės į

tra susirinkimas, į kurį visi nariai prašomi atvykti.

Šis susirinkimas laukiamas apkalbėti būsimą "boxing ir wrestling" show ir išdalinti tikiu, kad išplatins juos.

Kviečia valdyba

PANAIKINO LAIVUOSE ANTRĄJĄ KLASĘ

Hamburg - American Line - North German Lloyd linija ir didžiausios savo laivuose panaikino antrąją klasę. Iki šiol palaikoma antroji klasė šiauriniu Atlantu kelionėse "Bremen" ir "Europa" laivuose, šiuo metu panaikintos. Nuo dabar aukščiausia minėtos jungtinės linijos visose laivuose praplečiama turistinė klasė, kuri užima antrosios klasės vietą. Praplėsta turistinė klasė pradeda veikti laive "Europa" su išplaukimu iš New Yorko balandžio 8 d., o laive "Bremen" su išplaukimu iš New Yorko balandžio 15 d.

PARSIDUODA grosernė ir saldinių krantuvė. Gera vieta. Priežastis, važiuoja Lietuvos. Atsišaukite: 1621 S. Union Ave.

Skalbyklos

Pasirinkimas APEX, THOR, MAYTAG, PRIMA, WESTINGHOUSE, EASY WASHER ir BARTON skalbyklų.

Maytag Mod. 10 \$69.50
Mod. 15 \$79.50
Mod. 30 \$89.50
Šioje savitėje specialioje išpardavimo ant namų PERLESS skalbiamų mašinų po \$37.50
Prosas, Basket ir miltas dykai ir tik už

\$37.50

\$5.00 tereikia įmokėti, paskui mašina pati per save išsimokės. Priešinio mašina APEX, THOR, PRIMA po \$19.50, po \$49.00, po \$59.00, iki \$100.00

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St.
Tel. Boul. 4705

Nedidžioje 1 val. po pietų gražus programos iš stoties WCFL, 970 kit.

plaukimu iš New Yorko balandžio 22 d. Sulig valandžio abi linijos direktoriaus, p. J. Schroeder, pareiškimo buvusi populiarūs "Bremen" ir "Europa" laivuose antroji klasė panaikinta vien dėl to, kad sudaryti vienodumą visuose laivuose ir kad keleiviai turėtų galimybės didesniuose patogumuose keliauti už mažesnę kainą.

Ravyzdžiui p. Schroeder nurodo, kad nekurios kajutos su maldynėmis, kurios tik keli mėtai atgal buvo įmontos į pirmosios klasės skyrių ir jos kainavo iki \$600 ir daugiau, dabar jose kelionė kainuoja tik \$139, kaip naujai padidinto turistinės klasės skyriaus kajutose. Sakoma, kad padidinta "Bremen" ir "Europa" laivuose nupigintomis kainomis vieta neišvengiamai parągins didesnę skaitlių keleivių šią vasarą keliauti į Europą. Visi buvusieji antrosios klasės įrengimai keleivių patogumui bus palaikomi ir turistai.

Gražios "bungalow" mažos būdelės, stalai, krėslai, baras, vandentis nuobėti įtaisymas su butelių šaldytuvu ir 5 krany alaus šaldytuvais. Viskas priimamai apkalnuotas. Arba parduosim visą planą. Partneriai ne sutinka. Reikia pamatyti, kad įsitikinti apie vertę šių dalykų. Pašaukite VIBGnia 0185.

4359 So. Lincoln Street

KVIECIAME ATIDARYTI ČEKIUS SĄSKAITAS
Balansas turi būti ne mažiau \$100.
PARANKUS - DRAUGISKAS TVIRTAS

HALSTED EXCHANGE NATIONAL BANK
Halsted St. ir 19th Pl.
Narys FEDERAL INSURANCE KOPORACIJOS

INSURANCE NOTARY PUBLIC
PIETKIEWICZ & C.
MORTGAGE BANKERS
REAL ESTATE
SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA
PRISIRAŠKYTE Į MŪSŲ SPULKĄ
TEISINGUMU PAMATUOTAS BIZNIS
2608 WEST 47th STR. Tel. LAFayette 1083

PIRMAS LIETUVIS BUICK DEALERIS

Nuo Sausio 15 d., 1934 m. Domininkas Kuraitis paliko autorizuotas Buick ir Pontiac Dealeris. Iki šiol dar nebuvo nei vieno Lietuvio Dealerio, kuris pardavinėtų Buick automobilius. Domininkas Kuraitis buvo pirmas lietuvis pardavinėti Pontiac's, General Motors išdirbystės, ir pirmas lietuvis Buick Dealeris. Šios abi kompanijos Buick ir Pontiac yra General Motors gamybos, ir atsako už savo vertę. Domininkas Kuraitis jau varo biznį per 10 metų, didžiojo turėjo reikala su lietuviu, ir tikisi, kad su Buick ir Pontiac ateityje dar daugiau patenkins lietuvių visuomenę. Pas mus šiais metais bendradarbiauja žymus visuomenės veikėjas p. K. SABONIS.

Norėdami pirkti naują ar mainyti seną karą ant naujo, kreipkitės pas D. Kuraitį—

Milda Auto Sales
806-S W. 31 St., - Tel. Victory 1696

nėje klasėje, kaip: elevatoriai, minkštosios kambariai, plankiojimui prūdai ir kt.

Vadinasi, pasireiškia tendencija nupigimo kelionės į Europą, kad paraginys daugiau amerikoni keliauti į Europą atostogoms šią vasarą. Laivų kompanijos negali laikyti užsispyrusiai aukštų kainų, kuomet Europos geležinkeliai ir restoranai visur paskelbė nupigimo kainų, siekiantį nuo dešimt iki šešias dešimt nuosimėjų.

Nuo Pečių Skaudėjimo
Greičiausias būdas pralaimėti pečių skaudėjimui, tai paprastas ko nors, kad gerai ištrinti su ANCHOR Pain-Expeller skaudama vieta — kur patis skausmas yra. Pain-Expeller greitai persisunkia ir paties nesmagumų skausmą ir palaimintą palengvinimas netrukus atsis.
Visuomet laikykite konkte Pain-Expeller namuose ir pasidokite jį naudoti, kad išvengtumėte skausmą.
Visose vaistinėse kainas 35c ir 70c — didžiojo didumo konkte.
Tikrai tikrai turi išsara vaistinėse.

PAIN-EXPELLER

Crane Coal Co.
5332 So. Long Ave.
Chicago, Ill.
TEL. REPUBLIC 8403

Katrlė perkate anglis iš dralverių, sluskite juos CRANE COAL CO. Gausite geresnes anglis, už mažiau pinigų.
Focalontas M. R. tikrai \$7.00 tonas.

Geriausios Anglys Už Žemiausias Kainas

TUMONIS COAL CO.
12132 UNION AVE.
Chicago, Ill.

Phone PULLman 8296
Dabar laikas prisipirkti anglių dėl žiemos.
Res. 10742 S. Wabash Ave.
Phone PULLman 8092